

Virksomhetsplan 2006

Statens
strålevern

**Norwegian Radiation
Protection Authority**

Postboks 55
N-1332 Østerås
Norway

Referanse:

Statens strålevern. Virksomhetsplan for 2006. StrålevernRapport 2006:1, Østerås: Statens strålevern, 2006.

Emneord:

Virksomhetsplan, 2006.

Resymé:

Rapporten inneholder Virksomhetsplanen for 2006, samt en oversikt over Strålevernets mål og strategiske utfordringer.

Reference:

Plan of activities in 2006. StrålevernRapport 2006:1, Østerås: Norwegian Radiation Protection Authority, 2006. Language: Norwegian.

Key words:

Plan of activities in 2006

Abstract:

The Norwegian Radiation Protection Authority (NRPA) meets its commitments by working towards three general regulatory goals plus one general goal associated with internal support and service functions: 1) Sound radiation protection for society, the individual and the environment, 2) Proper radiation use and nuclear safety, 3) Good preparedness, 4) A competent and effective organization in a good work environment

Prosjektleder: Martin Høiby

Godkjent:

Ole Harbitz, direktør

32 sider

Utgitt: 2006-01-03. Opplag: 200

Form, omslag: Lobo Media, Oslo

Trykk: Lobo Media, Oslo

Bestilles fra:

Statens strålevern, Postboks 55, 1332 Østerås.

Telefon 67 16 25 00, telefaks 67 14 74 07.

www.nrpa.no

ISSN 0804-4910

Virksomhetsplan 2006

Forord

Foreliggende plan gir detaljerte føringer for hvordan vi skal oppnå gode effekter på hele vårt virksomhetsområde i 2006. I tildelingsbrevet vi mottok i januar, beskrev Helse- og omsorgsdepartementet sine forventninger til oss i 31 konkrete resultatmål. Virksomhetsplanen beskriver hvordan vi har planlagt å nå disse målene, og gir også rammer for ressursbruken slik de er nedfelt i budsjettet.

Gode resultater krever godt lagarbeid. Jeg er sikker på at vi skal få til den nødvendige samhandlingen – både internt og med våre nasjonale og internasjonale samarbeidspartnere. Strålevernets område er omfattet av mye, godt og nært internasjonalt samarbeid, og også i 2006 vil vi videreutvikle dette.

2006 er også et spesielt år fordi vi opererer ut fra provisoriske lokaler. Vi er godt innflyttet ved årsskiftet, og i full gang med årets produksjon. Samtidig vil selvfølgelig fremveksten av vårt nye hovedkontor på den andre siden av veien, kreve en god del oppfølging i løpet av året.

Østerås/Svanhovd/Tromsø, 21. februar 2006

Ole Harbitz
direktør

Innhold

Forord	ii
1 Om Statens strålevern	1
1.1 Helsedepartementets fagmyndighet innen strålevern og atomberedskap	1
1.2 Arbeidet for andre myndigheter	1
2 Målene	2
3 Strategiske utfordringer	4
3.1 Godt strålevern for samfunnet, den enkelte og miljøet	4
3.2 Forsvarlig strålebruk og atomsikkerhet	5
3.3 God beredskap	6
3.4 Effektiv strålevernorganisasjon og godt arbeidsmiljø	6
4 Virksomhetsplan for 2006	8
4.1 Godt strålevern for samfunnet, den enkelte og miljøet	8
4.2 Forsvarlig strålebruk og atomsikkerhet	16
4.3 God beredskap	21
4.4 Effektiv strålevernorganisasjon og godt arbeidsmiljø	23
5 Administrative forhold	24
5.1 Økonomisk beredskap, internkontroll	24
5.2 Intern beredskap, sentral krisestøtteenhet, Regjeringens kriseråd	24
5.3 Miljøledelse	24
5.4 Fullmakter	24
5.5 Føringer på IT-området	24
5.6 Likestilling	25
6 Lønns- og bemanningsoversikt	26
7 Plan for rapporteringen til HOD i 2006	27
Vedlegg	28
1 Oversikt over arbeidet for Utenriksdepartementet	28
2 Oversikt over arbeidet for Miljøverndepartementet	28
3 Oversikt over arbeidet for Helse- og omsorgsdepartementet, kapittel 702 – Helse og sosialberedskap	28

---

1 Om Statens strålevern

1.1 Helsedepartementets fagmyndighet innen strålevern og atomberedskap

Statens strålevern er fagmyndighet på området strålevern og atomsikkerhet og har følgende ansvarsområder:

- Statens strålevern har forvaltnings- og tilsynsansvar ved all bruk av strålekilder i medisin, industri og forskning, og med de to forskningsreaktorene i Norge.
- Statens strålevern overvåker naturlig og kunstig stråling i miljø og yrkesliv.
- Statens strålevern leder, har sekretariat og operasjonslokaler for den nasjonale atomberedskapen.
- Statens strålevern skal øke kunnskap om forekomst, risiko og effekt av stråling. Dette gjelder blant annet innen radioøkologi og helseeffekter av stråling.

Strålevernets forvaltningsoppgaver er hjemlet i Lov om strålevern og bruk av stråling, 2000, og Lov om atomenergivirksomhet, 1972.

Statens strålevern har laboratorier for måling av stråledose og radioaktivitet.

1.2 Arbeidet for andre myndigheter

Statens strålevern betjener alle departementer i spørsmål som angår stråling og atomsaker.

Statens strålevern fungerer som fagdirektorat for Miljøverndepartementet når det gjelder forvaltning og overvåkning av radioaktiv forurensning av det ytre miljø. Dette er formalisert i en egen avtale mellom Helse- og omsorgsdepartementet, Miljøverndepartementet og Strålevernet. I tillegg overvåker Strålevernet radioaktivitet i fiskeressursene på prosjektbasis for Fiskeridepartementet.

Videre reguleres etatens rolle og oppgaver i forhold til Utenriksdepartementet gjennom en avtale mellom HOD, UD og Strålevernet. I forbindelse med realiseringen av Regjeringens Handlingsplan for atomsikkerhet (oppfølging av Stortingsmelding nr 34, 1993-94) har Strålevernet direktoratsoppgaver for UD og betydelig samarbeid med russisk tilsynsmyndigheter. Strålevernet har ansvar for at det føres regnskap over det spaltbare materialet som til enhver tid befinner seg i Norge, i henhold til IAEA-safeguards-konvensjonen.

---

2 Målene

Strålevernet oppfyller sine forpliktelser ved å arbeide mot tre faglige hovedmål samt ett hovedmål knyttet til de interne støtte- og servicefunksjonene. De fire hovedmålene er konkretisert i delmål.

Hovedmål 1. Godt strålevern for samfunnet, den enkelte og miljøet

Strålevernet skal:

- bidra til at samfunnets behov for forvaltning, rådgivning, kunnskap og informasjon innen strålevern blir dekket;
- overvåke radioaktivitet og stråling i arbeidsmiljø, samt stråledoser til befolkning, arbeidstakere og pasienter;
- overvåke radioaktivitet og stråling i det ytre miljø;
- påse at menneskelig aktivitet som medfører forhøyet naturlig ioniserende stråling fra omgivelsene er forsvarlig.

Hovedmål 2. Forsvarlig strålebruk og atomsikkerhet

Strålevernet skal:

- påse at all bruk av stråling er forsvarlig og at bruker, befolkning og miljø er vernet, samt at strålebrukere har tilstrekkelig egenkompetanse;
- føre tilsyn med at medisinsk bruk av stråling er berettiget og optimalisert og at doser og eksponering er kjent, samt påse at strålebruken er i samsvar med medisinsk anerkjente og forsvarlige undersøkelses- og behandlingsmetoder;
- føre tilsyn med at drift av atomanlegg og bruk av spaltbart materiale er sikker og i ansvar med internasjonale konvensjoner, konsesjons- og driftsvilkår;
- påse at enhver tilvirkning, import, eksport, transport, overdragelse, besittelse, installasjon, bruk, håndtering og avfallsdisponering av strålekilder er forsvarlig.

Hovedmål 3. God beredskap

Strålevernet skal:

- ha oppdaterte trusselbilder og -analyser for alle typer atom- og strålingsulykker – også de som gjelder for bruk av kjernefysiske og radiologiske stridsmidler i terror, krise og krig;
- utvikle den landsdekkende beredskapsorganisasjonen ved samarbeid og øvelser nasjonalt og internasjonalt;
- bidra gjennom rådgivning til at den utøvende helsetjenesten har en adekvat beredskap ved atom- og strålingsulykker;
- lede operativ krisehåndtering på nasjonalt nivå.

Hovedmål 4. En kompetent og effektiv organisasjon i et godt arbeidsmiljø

Strålevernet skal:

-
- ha god kunnskap om miljø- og helsekonsekvenser og andre effekter av stråling;
  - ha god og trygg ledelse med forståelse for samarbeid og samhandling i en kunnskapsorganisasjon;
  - ha en effektiv og god utnyttelse av personal- og økonomiressurser;
  - ha riktig kvalitet på stabs- og støttetjenester.

---

3 Strategiske utfordringer

Statens strålevern forvalter Atomenergiloven, Strålevernloven og forskrifter gitt med hjemmel i disse. Til støtte for denne forvaltningen driver Strålevernet forsknings-, utviklings- og utredningsarbeider som danner basis for rådgivning, informasjon og formidling til departementer og andre myndigheter, tilsynsobjekter og andre som har behov for den kunnskap Strålevernet kan by på.

Innenfor strålevern, atomsikkerhet og beredskap er det en stor grad av internasjonalt samarbeid, og Strålevernet har et omfattende internasjonalt engasjement i henhold til forpliktende konvensjoner, i faglig internasjonalt arbeid for harmonisering av regelverk og tilsynspraksis samt i internasjonale miljøovervåkingsprogrammer og forskningsprogrammer. Strålevernet bidrar også til arbeidet med kontroll av spaltbart materiale slik at dette ikke kommer på avveie. Strålevernet vil fortsatt ha en aktiv rolle i det arbeid som pågår for å bedre atomsikkerheten og miljøet i våre nærområder.

Strålevernets informasjonsvirksomhet har som målsetting å nå ut med kunnskap om stråling og strålevern til samfunnet slik at beslutninger og adferd påvirkes til å verne om helse og miljø. Behovet for informasjon på strålingsområdet er stort, og målgruppene er mange og differensierte.

Felles for all stråleeksponering er at negative helseeffekter kan opptre, og at viktige samfunnsverdier kan forringes eller trues. For Strålevernet vil fokusering på riktige tiltak og virkemidler for bedre strålevern være en overordnet og vedvarende utfordring.

3.1 Godt strålevern for samfunnet, den enkelte og miljøet

I samfunnet eksponeres mennesker og miljø fra forskjellige kunstige og naturlige strålekilder. Noen strålekilder er knyttet til planlagt strålebruk i samfunnet i ulike virksomheter, mens andre er kilder knyttet til utslipp og nedfall som kan påvises som forurensning i det ytre miljø. Viktige er også de naturlige strålekildene; UV fra sola og radon fra grunnen.

Bevisstheten og oppmerksomheten om ulike typer stråling og mulige skadeeffekter ser ut til å øke i befolkningen og dette reflekteres ofte i media, som politiske initiativ eller som henvendelser til Strålevernet fra enkeltindivider. For å imøtekomme disse behov, er Strålevernets primære virkemidler forvaltning, overvåking, informasjon og FoU-virksomhet.

Forvaltningsarbeidet ved Strålevernet omfatter i hovedsak kunstige strålekilder, og med den nye forskriften om strålevern og bruk av stråling stilles vi overfor krav om god implementering i betydelig tid fremover. For ulike sektorer og bruksområder for stråling, utvikles det brukervennlige veiledninger og effektive forvaltningsprosedyrer for så vel brukerne som for Strålevernet.

Overvåking av stråling, radioaktivitet og stråledoser vil fortsatt være et sentralt virkemiddel for Strålevernet enten det dreier seg om eksponering i arbeidsmiljø, pasientdoser, det ytre miljø eller i andre sammenhenger. Gjennom overvåking oppnås nødvendig kunnskap om trender. Dette gir grunnlag for, om nødvendig, å iverksette tiltak for å redusere eksponering og doser samt for informasjonstiltak.

Radon i hus er et vesentlig strålehygienisk problem i Norge. Her vil Strålevernet - i samarbeid med andre myndigheter - arbeide for å få etablert byggtekniske krav slik at problemet kan reduseres vesentlig i fremtidige hus og de samfunnsmessige kostnadene reduseres tilsvarende. Parallelt vil det arbeides med få redusert nivåene i allerede eksisterende hus.

Riktig og målrettet informasjon til publikum, virksomheter, profesjoner og interessegrupper er et strategisk viktig virkemiddel for Strålevernet. Det er viktig å være tydelige på budskap og innhold samt å

---

bruke de best egnede kommunikasjonskanaler for de respektive emner og målgrupper. Her spiller internetbaserte løsninger en stadig viktigere rolle.

Strålevern er et fag som involverer mange fagdisipliner og et visst engasjement innen FoU-virksomhet er fortsatt av betydning for Strålevernets faglige utvikling. Gjennom FoU-virksomhet tilkommer ny kunnskap som vil ha betydning for bedret forvaltning, overvåking og informasjon.

3.2 Forsvarlig strålebruk og atomsikkerhet

Forsvarlighetskravet knyttet til strålebruk med tilhørende krav til strålevern er grunnleggende i lovgivningen. Ansvar for å oppfylle kravene om forsvarlighet og strålevern påhviler de ansvarlige eller utøverne av virksomheten. Strålevernet vil, med hjemmel i ny forskrift arbeide aktivt med å tydeliggjøre dette ansvaret, særlig gjennom tilsynsarbeidet.

Medisinsk strålebruk er preget av et høyt medisinsk teknologisk nivå med stadig nye muligheter grunnet utvikling av så vel teknologi som medisinske metoder. Strålevernet skal bidra til at negative helseeffekter forebygges og samtidig bidra til å fremme god kvalitet på diagnostiske helsetjenester og stråleterapi. På bakgrunn av at hoveddelen av stråledosen til befolkningen fra kunstige strålekilder kommer fra medisinsk strålebruk, er det særdeles viktig for Strålevernet å være faglig oppdatert på utviklingen i denne sektoren og bidra til optimalisering og kvalitetssikring. Stråledosen til pasient ved diagnostisk strålebruk skal være minst mulig, men dog ikke mindre enn at den diagnostiske målsetning ivaretas. Balansen mellom behovet for god bildeklaritet og laveste mulige stråledoser til pasienter utøves i strålevern ved optimalisering og omfatter mange ulike virkemidler (forvaltning, overvåking, kvalitetssikring). En kritisk gjennomgang av bruken av diagnostisk røntgen vil kunne avdekke et mulig overforbruk. For å oppnå et best mulig resultat i stråleterapi er det viktig å fokusere på stråledoser til pasient, slik at pasienter som kan ha nytte av slik behandling får best mulig resultat. Også her benytter Strålevernet prinsipielt de samme virkemidler som nevnt over, men bidrar i tillegg i en nasjonal satsing for kvalitetsikring.

Industriell strålebruk er karakterisert av til dels sterke kapslede/åpne radioaktive kilder i mindre oversiktlige arbeidsområder som anleggsområder og offshore, hvor muligheten for uhell og uønskede hendelser erfaringsmessig er større enn i andre sektorer. Strålevernet vil i likhet med mange andre land øke fokus på fysisk sikring for å forhindre at slike kilder kommer på avveie. Fortsatt skal virksomhetenes interne kontroll med strålebruken vektlegges og Strålevernet vil dessuten føre tilsyn med at virksomheten har gode prosedyrer for håndtering av uønskede hendelser.

Strålevernet utvikler en egen forvaltningsdatabase der virksomhetene og samtlige strålekilder i deres besittelse registreres.

Norske atomanlegg er Institutt for energiteknikk's forskningsreaktorer på Kjeller og i Halden samt anlegget for radioaktivt avfall i Himdalen. Tilsyn med sikkerheten ved anleggene samt beredskap og strålevern i virksomheten må alltid ha høy prioritet i Strålevernet. En spesiell utfordring i årene fremover vil være å forberede Strålevernet på en dekommisjoneringsprosess og å følge utviklingen av nye planer for lagring/deponering av avfall.

Strålevernet er norsk kompetent myndighet og har oppgaver med oppfølging av Norges forpliktelser i forhold til IAEAs konvensjoner for nukleær sikkerhet, for sikker håndtering av atomavfall, for "safeguards" og for fysisk sikring av nukleært materiale samt at institusjonen deltar i en lang rekke andre faglige grupper. Strålevernet deltar også i den generelle oppfølgingen av IAEA ved den årlige Generalkonferansen og for perioden 2005-07, da Norge har sete i styre, som del av Norges delegasjon ved alle styremøter. Oppfølgingen av IAEA er en viktig oppgave da premissene for mye av Strålevernets regelverk legges i dette arbeidet.

Strålevernet spiller en sentral rolle ved realiseringen av Regjeringens handlingsplan for bedre atomsikkerhet i våre nærrområder. Strålevernet har direktoratsoppgaver for Utenriksdepartementet ved gjennomføringen av planen. Vi vektlegger dessuten særlig videreutvikling av myndighetssamarbeid med russiske myndigheter.

3.3 God beredskap

Beredskapsorganisasjonen besitter mye gammelt utstyr som må oppgraderes for at atomberedskapen ikke skal svekkes. Kriseutvalget for atomberedskap har derfor utarbeidet en langtidsplan for oppgradering og videreutvikling av beredskapen. I tillegg har etatene under Helse- og omsorgsdepartementet utarbeidet en egen plan for videreutvikling av ABC-beredskapen.

Beredskapen må videreutvikles på alle nivå og i alle ledd. Utfordringene omfatter kontinuerlig vedlikehold, oppgradering og videreutvikling av planverk, tekniske hjelpemidler, prognose- og modelleringsverktøy, måleutstyr etc. som skal gjøre Kriseutvalget i stand til å fatte riktige beslutninger til rett tid i krisesituasjoner. Utviklingen på den nasjonale og internasjonale arena medfører at trusselbildet, som er grunnlaget for all planlegging, kontinuerlig må oppdateres. For å opprettholde en tilstrekkelig fagkompetanse innenfor et bredt spektrum av fagområder knyttet til kilder, spredning, kartlegging og virkninger av stråling og radioaktivitet på helse, miljø og næringsinteresser, samt informasjonsfaglig og beredskapsmessig kompetanse, gjennomføres det utviklingsprosjekter, øvelser, seminarer og møter. Dette skjer gjennom et bredt samarbeid med Kriseutvalget og dets rådgivende etater, samt i samarbeid med fylkesmannsembetene. Gjennom samarbeid med helsevesenet, vil Strålevernet bidra til å etablere tilstrekkelig kompetanse i forhold til behandling av et begrenset antall stråleskadde eller kontaminerte pasienter.

Atomulykker vil lett kunne medføre konsekvenser av betydning over store områder og vil derfor kreve internasjonal koordinering og samarbeid. Arbeidet med å fremme internasjonal koordinering bl.a. gjennom IAEA, blir derfor svært viktig også for den nasjonale håndteringen. Strålevernet spiller en sentral rolle i det internasjonale utviklingsarbeidet på beredskapsområdet. En annen viktig oppgave er å følge opp Norges forpliktelser i forhold til internasjonale konvensjoner og avtaler samt bilaterale avtaler på beredskapsområdet.

Strålevernet understøtter og leder Kriseutvalget i operativ krisehåndtering. Oppgavene består i informasjonsinnhenting, utarbeiding av spredningsprognoser, trussel- og konsekvensvurderinger, koordinering av innspill fra Kriseutvalgets rådgivere og tilrettelegging av beslutningsgrunnlag basert på innspillene. Videre gjennomføres det briefere for Kriseutvalget og utformes forslag til beslutninger og informasjonsbudskap. Sentral oppgave er dessuten informasjonsformidling til departementene, beredskapsorganisasjonens medlemsetater på sentralt nivå, fylkesmannen (regional koordinator) og til media og allmennhet. Informasjon formidles også til våre naboland og til relevante internasjonale organisasjoner. Gjennom vaktordninger er nødvendig personell ved Strålevernet tilgjengelige for å motta varsel om og håndtere en eventuell ulykke eller hendelse i tidlig fase.

3.4 Effektiv strålevernorganisasjon og godt arbeidsmiljø

En kontinuerlig utfordring er å få det administrative støtteapparat tilpasset de behov kjernevirksomheten til enhver tid har, samt å drive kostnadseffektivt bl.a. gjennom å påse at dimensjoneringen av tjenestene er riktig.

Strålevernet ønsker ikke selv å utvikle administrative IT-baserte verktøy dersom disse finnes kommersielt tilgjengelige, dette gjelder programmer f.eks. til kommunikasjon, informasjonsutveksling, styring og kontroll samt beredskap.

Strålevernet har ambisjoner om kontinuerlig å forbedre service overfor oppdragsgivere, tilsynsobjekt, media og allmennheten. Fakta om Strålevernet, hvilke tjenester vi byr på, responstid mv. går fram av Strålevernets nettside og vår serviceerklæring. Strålevernet vil arbeide for å tilby en døgnåpen forvaltning bl.a. gjennom webbaserte løsninger.

Strålevernet vil fortsatt delta i flere forskningsprosjekter, der en søker ny kunnskap om stråling og strålingens effekter. Forskningsprosjektene vil i stor grad støtte opp under forvaltningen og danne et bedre beslutningsgrunnlag for videre utvikling av Strålevernets forvaltning og beslutningsstøttesystemer.

4 Virksomhetsplan for 2006

I innledningen til Tildelingsbrevet for 2006 til Statens strålevern er det angitt:

Strålevernet skal håndheve atomenergiloven og strålevernloven på en korrekt, tilgjengelig, brukervennlig og effektiv måte.

Strålevernet skal i forbindelse med implementeringen av ny forskrift til strålevernloven utarbeide brukerorienterte veiledninger og annet informasjonsmaterieil.

Strålevernet skal drive forsknings-, utrednings- og utviklingsarbeid, herunder delta i nasjonale, internasjonale og europeiske forskningsaktiviteter til støtte for forvaltningen på strålevern- og atomikkerhetsområdet og innen radioøkologi.

Strålevernet skal ha en aktiv informasjonsformidling. Det er viktig å samarbeide med departementene om medieutspill, politiske markeringssaker og om informasjonsplaner. Samtidig er det viktig at etaten har særlig god kompetanse og sikrer gode rutiner i håndtering av presse og media, og at etaten beholder sitt fokus med hensyn til å synliggjøre de positive resultatene av sin virksomhet på dette fagområdet.

Når det gjelder miljøvernforvaltningens nasjonale resultatmål og arbeidsmål på området radioaktiv forurensning, vises det til resultatområde 8 i St.prp.nr. 1 (2005-2006) for Miljøverndepartementet. De globale miljøtruslene, sammen med andre utfordringer av internasjonal og nasjonal karakter, definerer viktige arbeidsområder for miljøvernpolitikken i Norge. Regjeringen vil utøve en offensiv miljø- og ressurspolitikk basert på den politiske plattformen for en flertallsregjering, Soria Moria-erklæringen og målet om en bærekraftig utvikling. Evnen til å se internasjonale utfordringer i en helhetlig sammenheng er viktig, og forutsetter at Strålevernet har god internasjonal kompetanse som brukes aktivt for å påvirke miljøutviklingen i positiv retning.

I oppfølgingen av det bilaterale miljøvernsamarbeidet med Russland vil radioaktivitetsspørsmål knyttet til havmiljøet, myndighetssamarbeid og beskyttelse av miljø mot stråling være særlig viktige samarbeidsområder.

4.1 Godt strålevern for samfunnet, den enkelte og miljøet

Hovedmål 1	Internt		Ekstern	
	Uker	Tusen	Uker	Tusen
Drift – felles				
Direktør og stab	5	-	73	530
Plan og administrasjon				
Beredskap og miljø	551	2 585	369	11 552
Strålevern og sikkerhet	511	1 369	55	2 103
Total	1 062	3 954	497	14 185

1.01 Som et ledd i nasjonalt strålevernbarometer skal det gjennomføres en omdømmeundersøkelse blant media. Undersøkelsen skal gi kunnskap om

---

Strålevernets omdømme og posisjon som samfunnsaktør og ansvarlig fagmyndighet i saker som gjelder strålevern og atomsikkerhet.

Det skal gjennomføres en medieundersøkelse blant journalister som dekker strålevernfaglige tema. Det tas sikte på å kontakte journalister i riksdekkende samt noen regionale redaksjoner innenfor TV, radio, aviser (inkl. nettaviser) og nyhetsbyråer. Måletemaer vil bl.a. være bruk av Strålevernet som informasjonskilde, kvaliteten på våre hjemmesider, tilgjengelighet og serviceinnstilling.

1.02 I 2006 skal Strålevernets nettsted videreutvikles og ferdigstilles. Strålevernet skal evaluere de nye nettsidene, og på bakgrunn av dette gjennomføre eventuelle justeringer.

Strålevernet lanserer tidlig i 2006 nytt inter- og intranett. Sidene vil fortløpende ferdigstilles og videreutvikles. I løpet av året skal både intra- og internett evalueres, og på bakgrunn av dette vil det gjennomføres eventuelle justeringer og endringer.

For å legge til rette for en enklere og mer brukervennlig forvaltning, vil veiledere og annet materiale - så som søknadsskjema - bli gjort tilgjengelige på Strålevernets nettsider (se for øvrig neste pkt).

1.03 Strålevernet skal arbeide med implementering av ny strålevernforskrift, herunder arbeid med nødvendige endringer i forskriften, bl.a. for å tilpasse regelverket i henhold til nye EU-direktiver. Dette inkluderer godkjenninger, system for behandling av meldinger og veiledninger. Strålevernet skal foreslå endringer i forskriften. Fristen for dette arbeidet avklares i dialog med HOD.

Strålevernet fortsetter arbeidet med å implementere strålevernforskriften. Sentralt i dette arbeidet for 2006 er forvaltningsarbeidet knyttet til behandling av søknader om godkjenning etter § 5 i strålevernforskriften. Se også 2.01 nedenfor. Dette omfatter også videreutvikling av skjemaer og maler for godkjenninger og meldinger, utarbeidelse og videreutvikling av veiledere til strålevernforskriften og annet informasjonsmateriell, samt gjennom direkte informasjon og veiledning til brukerne.

Strålevernet skal ferdigstille første versjon av et elektronisk meldingssystem i 2006. Dette systemet skal testes på utvalgte brukergrupper. Det elektroniske meldingssystemet skal også fungere som et elektronisk kilderegister der alle nye kilder blir lagt inn og informasjonen er søkbar.

Det skal utarbeides veileder til forskrift om radon på arbeidsplasser.

Strålevernet skal vurdere hvordan forskriftens krav om rapportering av doser for yrkeseksponerte skal implementeres for alle typer stråleeksponering og innsendte data skal systematiseres i forhold til eksisterende doseregistre ved Strålevernet. Dette arbeidet skal skje med utgangspunkt i lignende regelverk i andre land, særlig i EU og i de nordiske, og andre relevante krav, som f.eks. utstedelse av dosepass.

Med hensyn til forskriftsveiledere vil det bl.a. bli utarbeidet en veileder om kosmisk stråling av flypersonell og veilederen om oppkonsentrert naturlig radioaktivt materiale (NORM) i petroleumsvirksomheten vil bli ferdigstilt. Veilederen for åpne kilder skal revideres. Arbeidet som pågår i EU og standardiseringsorganisasjonene vedrørende solariestandard vil bli fulgt opp. Det utarbeides en veileder for medisinsk bruk av optisk stråling og informasjonsmateriell om medisinsk MR

Strålevernet vil i 2006 følge opp arbeidet som pågår i EU og standardiseringsorganisasjonene vedrørende solariestandard. Det utarbeides en veileder for medisinsk bruk av optisk stråling og informasjonsmateriell om medisinsk MR

Ut i fra erfaringene Strålevernet har fått siden strålevernforskriften trådte i kraft, vil Strålevernet også utarbeide og nærmere vurdere konkrete endringsforslag til forskriften, både med hensyn til innhold og

---

struktur. Endringsforslag vil bl.a. kunne omfatte definisjoner av sentrale begreper, forskriftens bestemmelser om behandling, lagring, eksport og import av radioaktivt avfall, forskriftens vedlegg m.m. Strukturelle endringsforslag vil bli utarbeidet og vurdert med sikte på å unngå dobbeltreguleringer i forhold til strålevernloven.

1.04. Strålevernet skal kartlegge praksis når det gjelder behandling av lavradioaktivt utslipp og avfall for videreutvikling av forvaltningspraksis på området. Strålevernet skal spesielt arbeide for en bedre harmonisering av sin tilsynsmetodikk og særskilt følge opp tilsyn med utslipp fra ikke-nukleær virksomhet og tilsyn med utslipp av naturlig radioaktivitet fra olje- og gassindustrien.

Utarbeidelse av godkjenninger vil være en vesentlig del av innsatsen i 2006. Godkjenninger for utslipp fra ikke-nukleær bruk av radioaktive kilder (sykehus, universiteter, forskningsinstitutter osv) ble gitt i 2005 etter søknad fra brukere. Om lag halvparten av landets sykehus o.a. har ikke søkt om godkjenning. Dette følges opp i 2006.

Med utgangspunkt i søknad om godkjenninger for utslipp og for bruk av åpne kilder m.m. vil Strålevernet arbeide med å få en oversikt over gjeldende praksis blant de aktuelle virksomhetene. Denne oversikten skal legges til grunn for en eventuell forenkling av forvaltningskrav. Basert på opplysninger om radioaktive utslipp i virksomhetenes årsrapporter, vil Strålevernet benytte dette som grunnlag for videreutvikling av forvaltningspraksis og utvikling av ny tilsynsmetodikk. Strålevernet vil i 2006 arbeide med utslippsgodkjenninger for de oljeselskap som ikke har søkt om slik tillatelse, samt tillatelser for behandling og midlertidig lagring av lavradioaktivt avfall på land. En veileder rettet mot olje- og gassindustri skal ferdigstilles. Det vil videre bli arbeidet med regulering og godkjenning i forbindelse med deponiet for LRA på Sløvåg.

Strålevernet skal følge opp samarbeidet i tilsynsgruppen til HMS-etatene med tanke på begrepsavklaringer og harmonisering av metodikk og informasjonsutveksling.

1.05 Strålevernet skal holde en oppdatert oversikt over stråledoser til den norske befolkning, hvilke kilder som bidrar til dette, og bidra til systematisert informasjon til befolkningen. Undersøkelser og helkroppsmålinger av reindriftsutøvere i to utvalgte områder følges opp som en kontroll av at tiltak etter Tsjernobylulykken fungerer som tiltenkt.

Doseberegninger for naturlige og kunstige kilder vil bli gjennomført. Resultatene vil inngå i en rapport /publikasjon om doser og dosefordeling fra ioniserende stråling til befolkningen.

Strålevernet vil vurdere å gjennomføre helkroppsmålinger av reindriftsutøvere i Midt-Norge våren 2006. Utviklingen i stråledoser til utsatte grupper skal oppsummeres og det skal utarbeides informasjonsmaterieell vedrørende Tsjernobyl og virkningen av tiltak for å redusere stråledosene. I april vil Strålevernet arrangere et seminar som markerer 20-årsdagen for Tsjernobyl-ulykken.

Strålevernet vil følge opp resultatene fra rapporten "Yrkeseksponering i Norge" publisert i 2005 for å bedre rapportering av ikke-registrert yrkeseksponering og senke dosebelastningen i de mest utsatte gruppene arbeidstakere identifisert i rapporten. Strålevernet skal videreføre sine trendanalyser i forhold til eksponering av arbeidstakere med tanke på en senere oppdatering av rapporten.

1.06 Strålevernet er et fagdirektorat for Miljøverndepartementet og skal bistå og rådggi Miljøverndepartementet på området radioaktiv forurensing samt bidra til en enhetlig forvaltning av det ytre miljø, slik at utslipp av radioaktive stoffer fra nasjonale kilder begrenses til nivåer som ikke påvirker naturmiljøet. Strålevernet skal arbeide for en internasjonal harmonisering når det gjelder forvaltningskrav knyttet til utslipp av naturlig radioaktivitet til miljøet. Strålevernet skal første kvartal 2006 utarbeide utkast til en strategi om hvordan Norge kan oppfylle målene nedfelt i "Sintra-erklæringen" fra 1998. Strålevernet skal bidra til videreutvikling av arktisk miljøvernssamarbeid i Arktisk råd gjennom å delta i AMAPs (Arctic Monitoring and Assessment Programme) arbeid.

Strålevernet vil bistå Miljøverndepartementet med generell rådgivning når det gjelder radioaktiv forurensing i det ytre miljø både nasjonalt og internasjonalt i tråd med den nye samarbeidsavtalen fra 2005 mellom Helse- og omsorgsdepartementet, Miljøverndepartementet og Strålevernet.

Strålevernet vil fortsette arbeidet med å ivareta sitt fagansvar i forhold til Forvaltningsplan Barentshavet.

Strålevernet vil arbeide internasjonalt for størst mulig harmonisering av krav og praksis når det gjelder utslipp av naturlige radioaktive stoffer fra olje- og gassvirksomhet. Dette vil foregå både bilateralt og gjennom arbeid i OSPAR. I utkastet til strategi for å oppfylle målene i OSPARs Sintra-erklæring, vil Strålevernet foreslå hvordan radioaktive utslipp til sjø fra petroleumsvirksomheten kan kartlegges, reguleres og eventuelt reduseres. Arbeidet under resultatmålene 1.03 og 1.04 vil gi bidrag til strategiutkastet. Utkastet skal dessuten skissere en metode for å følge trendene i utslipp og nivåer i marint miljø.

AMAP-arbeidets tredje fase er startet opp. Det fokuseres på overordnede trussel- og risikovurderinger, metodikk for konsekvensvurderinger og prinsipper og metoder for beskyttelse av planter og dyr fra stråling. AMAP Datasenter skal oppdateres med ny, tilgjengelig informasjon på forurensningssiden og på kildesiden. Miljøundersøkelser fra Svalbard skal inkorporeres i AMAP, og innenfor AMAP skal det arbeides videre med sårbarhet på Svalbard og i områder av fastlands-Norge som inngår i AMAP.

1.07 Strålevernet skal bistå og rådggi Miljøverndepartementet om oppfølging av det bilaterale miljøssamarbeidet med Russland. Strålevernet skal videreutvikle norsk-russisk miljøvernssamarbeid om radioaktivitet i nordområdene og bidra til en enhetlig forvaltning når det gjelder miljøtrusler i nordområdene. Strålevernet skal videreutvikle samarbeidet med relevante russiske myndigheter når det gjelder miljø, helse og sikkerhet for i større grad å sikre åpne prosesser når det gjelder konsekvensutredninger rundt radioaktivt materiale og atomanlegg i Russland. Strålevernet skal arbeide for at trusselvurderinger som beskriver sannsynlighet og konsekvenser av hendelser, ligger til grunn for ulike tiltak finansiert gjennom Handlingsplanen for atomsikkerhet, settes i verk i Nordvest-Russland.

Strålevernet skal delta på i norsk-russiske kommisjonsmøter og følge opp arbeidet i den norsk-russiske ekspertgruppen for undersøkelser av radioaktiv forurensning i nordlige områder. Ekspertgruppen, som i 2005 fikk en ny sammensetning på russisk side, skal bistå med overordnede risikovurderinger for prioritering av innsatsområder. Arbeidet med kvalitetssikring og konsekvensvurderinger av prosjekter som finansieres gjennom handlingsplanen skal videreføres. Det legges vekt på nær dialog med øvrige donorland for å informere og samordne krav/praksis til konsekvensvurdering av prosjekter. Det bilaterale samarbeidet om beredskap og miljøovervåkning styrkes.

Samarbeid med relevante russiske tilsynsmyndigheter vil i 2006 i hovedsak være knyttet til tiltaksprosjekter i Andrejeva, utskifting av RTG-er og opphugging av atomubåter. Dagens trusselvurdering skal oppdateres i forhold til ny informasjon fra russisk side, EBRDs "masterplan" og

---

informasjon som fremkommer gjennom ekspertgruppens arbeid. Trusselvurderingene vil også ligge til grunn for prioriteringer innen norsk atomulykkesberedskap (se for øvrig 1.08)

An. resultatmålene 1.06 og 1.07 vises det til eget brev fra Miljøverndepartementet samt vedlegg 2.

1.08 Strålevernet er fagdirektorat for Utenriksdepartementet i gjennomføringen av Regjeringens handlingsplan for atomsaker innenfor strålevern, atomsikkerhet, beredskap, ikke-spredning og radioaktiv forurensning. Strålevernet skal i så måte bidra med faglige vurderinger til utformingen av strategier og prioriteringer under handlingsplanen, og delta i møter i Utenriksdepartementets rådgivende utvalg for atomsaker.

Strålevernet skal også samarbeide med relevante russiske myndigheter om spørsmål av betydning for gjennomføring av atomhandlingsplanen, og ved behov delta i internasjonale fora som drøfter slike spørsmål. Myndighetssamarbeidet videreføres for å styrke lisensieringen av og kontrollen med konkrete prosjekter som Norge er med på å finansiere. En vesentlig del av samarbeidet er risiko- og konsekvensvurderinger, inkludert vurderinger om helse, miljø og sikkerhet.

Strålevernet skal bidra i informasjonsarbeidet om atomsikkerhetssamarbeidet med Russland for å synliggjøre og promotere handlingsplanen overfor befolkning, media og myndigheter både nasjonalt og internasjonalt.

Strålevernet vil i 2006 følge opp forpliktelsene i avtalen mellom Helse- og omsorgsdepartementet, Utenriksdepartementet og Strålevernet ved å ivareta direktoratsfunksjonen. Dette innebærer bl.a. rådgivning og utredningsvirksomhet samt arbeid med strategier for handlingsplanen, kvalitetssikring av prosjekter i handlingsplanen og deltagelse i Utenriksdepartementets rådgivende utvalg. Strålevernet vil i 2006 videreføre den nære dialogen med aktuelle prosjektledere i handlingsplanen bl.a. i forhold til arbeid med konsekvensvurderinger. I 2006 vil Strålevernet bistå Utenriksdepartementet i forberedelser og deltagelse i internasjonale fora som f.eks. NDEP/EBRD, IAEA og de internasjonale koordineringsgruppene som er opprettet for arbeid i Andrejevabukta og utskiftning av RTGer. Strålevernet vil også følge opp Norges styreverv i IAEA både med hensyn til nasjonale oppgaver og en internasjonalisering av konsekvensvurderingsarbeidet der IAEOs egne anbefalinger brukes aktivt.

I samarbeidet med russiske myndigheter skal Strålevernet gi aktiv støtte til vellykket gjennomføring av prosjekter under handlingsplanen. Samarbeid med russiske tilsynsmyndigheter er et viktig virkemiddel for å oppnå mer forutsigbare og transparente godkjenningsprosesser samt for å styrke helse-, miljø- og sikkerhetsmyndigheter i Russland. Gjennom dette arbeidet vil en også oppnå bedre kunnskap om miljøvern, strålevern og atomsikkerhet i Russland generelt, samt bedre kunnskap om russiske og internasjonale krav og spesifikasjoner som er relevante for ulike tiltak under handlingsplanen. Et bedre kunnskapsgrunnlag vil også bidra til bedret norsk beredskap. Det er nært samarbeid med helse-, strålevern- og miljømyndigheter. I 2006 vil en spesielt legge vekt på arbeid mot de militære myndigheter, som oppfølging av samarbeidsavtalen som er ferdigstilt og forventes undertegnet første kvartal.

Pågående arbeid er fokusert på tiltak i Andrejevabukta og avfallshåndtering av RTG foruten dekommisjonering av ubåter. I første rekke omfatter arbeidet klargjøring av gjeldende krav og regelverk og regelverksutvikling på basis av risikovurderinger. I tillegg er vurderinger i forhold til konsekvenser av en nedlegging av kjernekraftverket på Kola en høyt prioritert oppgave i 2006.

Strålevernet skal støtte Utenriksdepartementet i informasjonsarbeidet vedrørende Regjeringens handlingsplan for atomsaker.

Strålevernet skal bidra når det gjelder tiltak på informasjonssiden for å synliggjøre og promotere handlingsplanen i forhold til befolkning, media og myndigheter, både nasjonalt og internasjonalt. Dette innbefatter produksjon av generelt informasjonsmateriell, utvikling og vedlikehold av websider og utarbeidelse og utsendelse av nyhetsbrev til journalister.

Det vises for øvrig til eget brev fra Utenriksdepartementet samt vedlegg 1.

1.09 Strålevernet skal skaffe seg oversikt over historiske radioaktive forurensninger i Norge, og lage rammeplaner for risikobasert opprydning der dette er nødvendig, for å sikre at ingen befolkningsgruppe overskrider anbefalte dosebegrensninger som følge av konsum av naturprodukter eller ved opphold i friområder.

Strålevernet skal vurdere igangsetting av et systematisk kartleggingsprosjekt og konsekvensutredning av restmaterialer og gruveslagg med forhøyede konsentrasjoner av naturlige forekommende radioaktive stoffer i samarbeid med Bergvesenet.

Strålevernet vil ta initiativ til at det utarbeides program for undersøkelser av slagg/restmateriale etter virksomheten ved Søve gruver i Telemark. Disse undersøkelsene vil danne grunnlag for valg av tiltaksløsning i samarbeid med Bergvesenet.

Det vil også bli gjennomført undersøkelser i andre områder i Norge hvor det kan være restmateriale med forhøyet innhold av naturlige radioaktive stoffer fra tidligere gruve- og prosesseringsvirksomhet.

Systematisering av eksisterende oversikter over historiske radioaktive forurensninger skal implementeres i miljøstatus Norge, slik at interesserte lettere kan få en oversikt over den lokale forurensningssituasjonen.

1.10 Strålevernet skal arbeide for å redusere befolkningens eksponering for radon ved å identifisere utsatte områder, samt å forebygge radonproblem i eksisterende og nye boliger, skoler, barnehager og arbeidsplasser. Strålevernet skal arbeide for økt kunnskap om risikofaktorer i forhold til arealer og områder for potensiell fremtidig utbygging, og stimulere til gjennomføring av mottiltak i bygninger. Det skal utformes retningslinjer for valg av kostnadseffektive tiltaksløsninger. Målrettet arbeid med informasjon og kompetanseheving i kommuner og byggebransjen skal bidra til at befolkningen får tilgang til informasjon og nødvendige tjenester.

Erfaringene i forbindelse med evalueringen av de tiltak som ble gjennomført under nasjonal kreftplan 1999-2003 vil bli benyttet i det videre arbeidet med å begrense/reducere dosene til befolkningen fra radon i boliger. Det vil bli gjennomført oppfølgende undersøkelser i noen utvalgte kommuner for å kunne utvikle mer effektive metoder for identifisering av boliger med forhøyde radonkonsentrasjoner og risikovurdering av radon ved utbygging av nye områder. En gjennomgang av forskjellige tiltak for forebygging av radon i nybygg er under arbeid og vil bli sluttført i 2006. Dette vil danne basis for forslag til strategier.

Oversikten over radonmålinger i inneluft og husholdningsvann vil bli oppdatert ved å inkludere måledata som rapporteres inn til Strålevernet fra kartlegginger/undersøkelser. Det skal utarbeides en rapport/publikasjon med en samlet analyse av de radonkartlegginger som er gjennomført i Norge, samt en publikasjon på bakgrunn av en undersøkelse av doser fra ekstern gammastråling og radon hos tilfeldig utvalgte personer. Videre vil resultatene av undersøkelser i noen spesielt utsatte områder bli publisert. Det skal utarbeides veileder til forskrift om radon på arbeidsplasser.

Samarbeidet med andre faginstitusjoner og myndigheter vil bli videreført via kontaktmøter og samarbeidsprosjekter. Strålevernet bidrar i revidering av veiledninger om tiltak i eksisterende og fremtidige bygg. Kurs om tiltak for byggebransjen vil bli gjennomført ved behov og høsten 2006 tas det sikte på å arrangere et radonseminar for byggebransjen.

1.11 Strålevernet har ansvar for koordinering og gjennomføring av de nasjonale programmer for overvåkning av radioaktiv forurensning i marint og terrestrisk miljø. Strålevernet skal sammenstille utslippsdata fra norske og utenlandske kilder og gjennomføre feltarbeid og radioaktivitetsanalyser i henhold til overvåkningsprogrammer. Overvåkningsresultater og analyser av trender i radioaktiv forurensning gjøres tilgjengelig i rapporter, på internett og i vitenskapelige publikasjoner. Informasjon og data rapporteres blant annet til Miljøstatus, AMAP, IAEA, OSPAR og andre relevante databaser. Midler til overvåkningsarbeid og ytterligere styringssignaler på dette området vil bli gitt i eget tilsagnsbrev fra Miljøverndepartementet.

Program for overvåkning av radioaktiv forurensning i terrestrisk og limnisk miljø videreføres i 2006. For å oppfylle våre forpliktelser med hensyn til rapportering av miljødata, vil feltarbeid bli utført i etablerte referanseområder med representative naturtyper og arter for planter, sopp, fisk og pattedyr. Videreføring av lange tidsserier blant annet fra Norsk institutt for naturforskning vil bli vektlagt for å kunne følge forurensningen over tid. Overvåkingen vil bli koordinert med annen overvåking der dette er hensiktsmessig. Jordprøver fra den landsomfattende innsamlingen i 2005 vil bli analysert i 2006. Det vil i 2006 bli arbeidet med et datalagringsystem for sikring og vedlikehold av overvåkningsdata på radioaktivitetsområdet.

I tilknytning til LORAKON programmet skal utvikling av radioaktivt cesium i utmarksbeitende dyr overvåkes gjennom sommeren for å gi prognoser for slaktesesongen. Resultatene vil fortløpende bli gjort tilgjengelige for publikum og aktuelle aktører via fire rapporter. Resultater fra målinger på levende dyr fra ulike områder og besetninger i forbindelse med soneinndelingen fra 1988-2005 vil bli implementert i en nettbasert søkemodul på Strålevernets eksterne websider.

Radioaktivitet i luft overvåkes ved stasjoner på Svanhovd og Viksjøfjell i Finnmark, i Skibotn i Troms, i Stavanger og på Østerås. Overvåkningsprogrammet for radioaktive stoffer i marint miljø videreføres med noe redusert prøvetaking og analyser av technetium-99. Imidlertid vil tidsseriene ved kyststasjoner opprettholdes for å følge endringene over tid som følge av reduserte utslipp fra Sellafield. Overvåking av cesium-137, strontium-90, plutonium-239,240, americium-241 i sjøvann, sediment og biota vil videreføres, og det er planlagt et tokt til Norskehavet i 2006 med innsamling av prøver. Nivåene av radium-226,228 i Norskehavet skal kartlegges og inngå i grunnlaget for vurdering av bidrag fra utslipp av produsert vann i norsk og engelsk sektor. Analyser av polonium-210 i fisk skal gjennomføres for å bedre datagrunnlaget som kreves for å vurdere dosebidraget fra fisk og sjømat fra norske havområder. Overvåkningsresultatene fra Norge er viktige underlag i OSPARs arbeid med rapport for evaluering av tiltakene i radioaktivitetsstrategien for marint miljø. I OSPARs radioaktivitetskomite vil Strålevernet bidra til at det internasjonale samarbeidet om overvåking blir videreutviklet.

Strålevernet skal videreføre sin undersøkelse av utslipp av naturlige radioaktive stoffer fra olje- og gassproduksjon, og foreta konsekvensvurderinger. Kartlegging av disse radioaktive stoffene i det marine miljøet vil fortsette, bl.a. med prøvetaking i nærheten av et utvalgt antall oljeplattformer. Strålevernet skal også videreføre oppdatering av utslippsdata for 2005 og rapportere disse til bl.a. OSPAR.

Informasjon om radioaktiv forurensning i det ytre miljø vil bli gjort tilgjengelig på Strålevernets nye nettsider. Arbeidet med å oppdatere og videreutvikle temasider for radioaktiv forurensning på

---

nettstedet Miljøstatus videreføres. I 2006 vil utvalgte dataserier om radioaktiv forurensning i det ytre miljø bli implementert i karttjenesten på Miljøstatus (Miljøatlas).

Marine overvåkningsresultater skal dokumenteres i Strålevernrapporter.

1.12 Strålevernet skal arbeide for å fremme kvalitet av radioaktivitetsanalyser og måling av stråling i Norge. Krav til kvalitet og kompetanse defineres for målinger av levende dyr, og implementering av nye systemer og måleprosedyrer videreføres i samarbeid med Mattilsynet.

Laboratoriene skal sikre gode og kvalitetssikrede målinger og analyser basert på robuste etablerte prosedyrer samt deltakelse i internasjonale sammenlikningsmålinger for verifisering av pålitelighet. Arbeidet under Norsk Akkreditering videreføres i laboratoriet på Svanhovd der også ny metode for NaI-analyser (PC-basert) skal valideres og implementeres i kvalitetssystemet.

Ved innføring av ny instrumentering for måling av levende dyr skal måleprosedyrer revideres/forbedres og kompetansen til målepersonell sikres ved å utarbeide mer formelle kompetansekrav og kursopplegg. Kvalitet på målinger skal opprettholdes gjennom deltakelse i ringtester.

I forbindelse med rehabilitering av Strålevernets hovedbygning på Østerås vil laboratoriefasiliteter og virksomhet bli sterkt redusert. Dette medfører at man på analysesiden i stor grad må benytte seg av underleverandører for kjøp av målinger.

1.13 Strålevernet skal delta aktivt i internasjonalt samarbeid innen strålevern. Dette gjelder blant annet nordisk samarbeid hvor et konkret prosjekt i 2006 er strategi for radonarbeidet i Norden. Strålevernet skal også delta i prosjekt for felles vurderinger av kreftisiko og tiltaksstrategier for radon i Verdens helseorganisasjon (WHO). Samarbeid i internasjonale avtaler og konvensjoner videreføres i OSPARs radioaktivitetskomite og arbeidsgrupper under denne, samt i Londonkonvensjonen og IUR (International Union of Radioecology) og den internasjonale strålevernkommisjonen. Videre skal Strålevernet delta aktivt i IAEAs arbeid.

En nordisk arbeidsgruppe skal utarbeide et forslag til en felles vurdering av risiko og overordnet strategi for håndtering av radonproblemet. Dette arbeidet vil bli samordnet med WHO-prosjektet, hvor Strålevernet både deltar i ekspertgruppen og leder en av arbeidsgruppene. Strålevernet deltar også i et samarbeidsforum om kartleggingsmetoder under EU, samt ekspertgrupper under IAEA som gjelder NORM og radon på arbeidsplasser.

Strålevernet vil delta aktivt i et prosjekt under Verdens helseorganisasjon (WHO International Radon Project), EU (Radon Forum on Radon Mapping) og i nordisk samarbeid med hensyn til felles vurdering av risiko og anbefalinger bl.a. når det gjelder utvikling av kostnadseffektive kartleggings- og tiltaksstrategier. Dette arbeidet vil på lengre sikt danne grunnlag for en tilfredsstillende håndtering av problemstillinger knyttet til radon i boliger.

Innen beredskap, skal det gjennomføres prosjekter under EU, NKS og andre nordiske fora. Strålevernet vil også delta i arbeid i IAEA-regi innen beredskap og forskning, herunder EMRAS-programmet om verifikasjon, sammenlikning og testing av radioøkologiske modeller.

Innenfor arbeidet i IUR (International Union of Radioecology) skal Strålevernet være aktivt involvert i komité 5 som omhandler vern av miljø mot ioniserende stråling.

I OSPARs arbeidsgrupper skal Norge for det første rapportere trender i utslipp, konsentrasjoner i miljø og doser til menneske og biota. Rapport skal leveres innen juni. For det andre skal utslipp i 2005 fra ikke-nukleær sektor rapporteres innen 1.oktober.

Strålevernet skal også delta på møter i Londonkonvensjonen og i arbeidsgrupper under denne.

Strålevernet skal følge opp Norges rolle som styrerepresentant i forståelse med Utenriksdepartementet. Strålevernet skal presentere Norges rapport i IAEA under 2. konvensjonsmøte for oppfølging av Felleskonvensjonen for brukt brensel og radioaktivt avfall. Strålevernet skal delta i IAEOs arbeidsgrupper for vurdering av IAEOs transportregelverk med sikte på å opprettholde dagens strenge internasjonale krav til transport, beredskap og informasjon mht. brukt brensel i internasjonale farvann, spesielt med tanke på sikring mot terrorhandlinger. Strålevernet skal i forståelse med UD følge opp IAEOs arbeid for etablering av en mer spredningssikker brenselssyklus. Strålevernet skal ha et spesielt fokus på kunnskapsoppfølging og status for dekommisjonering av nukleære anlegg internasjonalt og delta aktivt på internasjonale konferanser, også i forhold til russiske anlegg i nærheten av Norge som det er et mål at stenges så raskt så mulig fordi sikkerheten fortsatt ikke er på vestlig nivå.

1.14 Strålevernet skal videreutvikle overvåkning av naturlig UV. I samarbeid med bl.a. Meteorologisk Institutt og Norsk institutt for luftforskning vil varsling av UV igangsettes fra påske 2006, slik at høye UV-nivåer vil meldes i værmeldingen. Dette følges opp med oppdatert informasjon på nettet og tettere samarbeid med undervisningssektoren. Det ønskes gjennomført en undersøkelse om ungdommens solarievaner, forutsatt finansiering. Strålevernet skal videreutvikle internasjonalt samarbeid vedrørende varsling av høye UV-verdier. Barn og unge skal være en særlig viktig målgruppe i holdningsskapende informasjonsarbeid.

Informasjon på nettet skal gjøres lettere tilgjengelig for publikum. Data fra nettverket skal gjøres tilgjengelig for enkelte brukere. I 2006 vil Strålevernet presentere UV-indeks til påske og det vil lages en plan for hvordan dette best mulig skal presenteres og gjøres kjent. Fokus vil være påske og sommer. Det etableres et tett samarbeid med andre aktører i informasjonsarbeidet.

Strålevernet har en målestasjon på Østerås som er knyttet til Energinettverket, et målenettverk etablert av en del videregående skoler. Vår rolle er kvalitetssikring spesielt av UV-sensorene.

4.2 Forsvarlig strålebruk og atomsikkerhet

Hovedmål 2	Internt		Ekstern	
	Uker	Tusen	Uker	Tusen
Drift - felles				
Direktør og stab	5			
Plan og administrasjon				
Beredskap og miljø	14	980	151	4 439
Strålevern og sikkerhet	574	2 148		
Total	593	3 128	151	4 439

2.01 Tilsyn med medisinsk strålebruk, som også skal omfatte optisk bruk og MR, skal være fokusert på helseregionene Sør og Vest. Tilsyn innen industriell bruk vil være i forhold til kontrollkilder og etableringen av et kilderegister.

Virksomhetene skal godkjennes for røntgen og MR, nukleærmedisin og stråleterapi innen 1.01.2008. I 2006 er fokus i Helse Sør og Vest (10 HF med omkring 28 røntgenavdelinger, 10 nukleærmedisinske avdelinger og fire stråleterapiavdelinger (i tillegg vil ny stråleterapi i Bodø måtte behandles). Private røntgeninstitutter og sykehus som har administrativ lokalisering (hovedkontor) innenfor Helse Sør/Vest skal også godkjennes. Brev og søknadsskjemaer distribueres til alle virksomhetene i januar med anmodning om å søke innen 1. april. Det utpekes en koordinator på Strålevernet for hver enkelt virksomhet, og saksbehandlere for de enkelte kategoriene av strålebruk. Tilsyn med medisinsk strålebruk i 2006 knyttes opp mot denne godkjenningsprosessen. Det skal tilbys møter i alle virksomheter for å avklare forhold i søknaden. Det tilbys også orientering på RHF'enes direktørmøter.

Det er behov for en oppfølging av optisk stråling til kosmetisk bruk gjennom noe tilsyn. Det vil bli en gjennomgang av helseregionene Sør og Vest i forbindelse med godkjenning av virksomhetene.

I tillegg vil vi nevne at Strålevernet vil gjennomføre tilsyn med radiografibedrifter på Nordvestlandet og i Nord-Norge både for å følge opp tidligere gitte tillatelser, men også for å bedre oversikten når det gjelder kildebeholdere i forhold til safeguardsoversikten for utarmet uran.

2.02 Strålevernet skal legge vekt på å etablere en grundig og transparent plan for behandling av konsesjonssøknader for reaktoranleggene i Halden og på Kjeller, samt avfallslageret i Himdalen. Strålevernet skal i 2006 gi ut en samlet oversikt med vurdering av sikkerheten ved de konsesjonsbelagte anleggene på Kjeller og i Halden for perioden 2003-05.

Strålevernet skal lage en plan for behandling av konsesjonssøknadene for reaktoranleggene i Halden og på Kjeller, samt avfallslageret i Himdalen der man, foruten en grundig teknisk vurdering, vil legge vekt på å identifisere og informere alle berørte parter og interessenter om innholdet i søknadene og planlagt fremdrift for Strålevernets vurdering. Dette kan skje gjennom møter, lokale media og egnet informasjonsmateriell. På denne måten skal man sikre bredest mulig involvering for alle berørte parter i konsesjonsprosessen.

Strålevernets plan for konsesjonsprosessen for IFEs anlegg skal, foruten behandling av selve søknadene, spesielt ta høyde for a) etablering av en detaljert plan for dekommisjonering av anleggene slik Strålevernet har stilt krav om i 2005, b) resultatene fra konsekvensutredningen av IFEs anlegg ferdigstilt i 2005.

IFE har mottatt sluttdokument for konsekvensvurderingen samt ny utslippstillatelse for anleggene på Kjeller og Halden i slutten av 2005. Nye krav og retningslinjer fra disse vil følges opp fra Strålevernets side i 2006.

På grunnlag av rapportering fra IFE som konsesjonshaver skal Strålevernet vurdere om konsesjonskravene ved IFEs anlegg følges opp som forutsatt og oversende en samlet vurdering til HOD i løpet av 2006.

2.03 Strålevernet skal arbeide for at radioaktivt avfall håndteres på en forsvarlig måte, og at utredningen om ulike deponialternativer følges opp. Konklusjoner fra konsekvensutredningen av IFEs anlegg skal følges gjennom behandling av ny konsesjonssøknad.

Strålevernet skal videreføre arbeidet på nasjonalt nivå med å følge opp etableringen av en helhetlig plan for mellomlagring av brukt brensel og radioaktivt avfall i Norge med utgangspunkt i Berganutvalgets anbefalinger og oppdatert kunnskap på området. Strålevernet skal, så langt det er forenlig med tilsynsrollen, bidra til en optimal ressursutnyttelse nasjonalt og en god organisering av dette arbeidet.

Strålevernet vil i 2006 arbeide for å bidra til god praksis ved sykehus, industri, forskningsinstitutter osv. i henhold til Strålevernsloven. Dette innebærer at radioaktivt avfall håndteres, lagres og deponeres på en forsvarlig måte.

2.04 Strålevernet skal sende forslag til revisjon av forskrift om fysisk sikring med hjemmel i atomenergiloven på høring og oppsummere resultatet av denne, jf. brev til Helse- og omsorgsdepartementet 25. november 2005.

Strålevernet skal ferdigstille forslag til forskrift om fysisk sikring i første halvår 2006, og ha spesielt fokus på harmonisering av regelverk både på nordisk og internasjonal basis samt inkludere resultater av tidligere tilsyn med ny konvensjon. Høringsrunden skal være oppsummert innen utgangen av året

2.05 Strålevernet skal kartlegge strålevern med hensyn til tannrøntgen, doser ved barnerøntgen og etablere metode for å sikre kvalitetskriterier for digital røntgenapparat. Strålevernet skal også starte innsamling av representativ dose (røntgen) eller aktivitet (nukleærmedisin) i helseregion Øst.

Det skal startes et prosjektbasert tilsyn innenfor tannhelsetjenesten for å kartlegge omfang og strålevern ved bruk av tannrøntgen. Kartlegging og intervju planlegges utført per brev. Deretter skal noen steder inspiseres med henblikk på arbeidsteknikk, bildekvalitet, doser til pasient og skjerming, for å gi innspill til en veiledning til tannhelsetjenesten. Tilsynene vil bli utført både på digitale og konvensjonelle systemer for å utrede eventuelle forskjeller i doser. I tillegg skal det samles data vedrørende herdelamper for biomaterialer.

I regi av nordisk samarbeid innen røntgendiagnostikk vil det i 2006 bli innhentet data om CT undersøkelser av barn. Ved 1 – 6 barneradiologiske avdelinger i de nordiske land samles eksponeringsdata for 30 pasienter per kroppsregion (hode, bryst, abdomen, hele kroppen). Strålevernet koordinerer innleggelse av data i regneark der de respektive stråledosene kan beregnes. Dataene vil danne grunnlag for å publisere felles nordiske referansedoser for noen utvalgte CT undersøkelser for barn. Disse referansedosene vil brukes for å optimalisere undersøkelsene med målsetning om bedre bildekvalitet og lavere doser til barn.

I samarbeid med kompetansesenteret for diagnostisk fysikk på Ullevål universitetssykehus HF, skal det etableres kvalitetskriterier for digital røntgen. Pilotprosjekt i 2006 er å velge metode for prosjektet (fantom, dosimetri, programvare for analyse), som kan testes ut på ulike typer av digital apparatur. Senere kan metoden utprøves på nasjonalt plan, og gi grunnlag for nasjonale anbefalinger og kvalitetskriterier for digital røntgenapparat.

Innsamling av representative doser/administrert aktivitet fra hhv røntgenbruk og nukleærmedisin (jf. strålevernsforskriftens § 31) starter i 2006 med region Helse Øst (de som fikk godkjenning året før). Et system for mottak av dataene må etableres (database). Erfaring fra nordiske land innhentes før oppstart. Sykehusene v/sentral strålevernsansvarlig tilskrives og dataene rapporteres fortrinnsvis elektronisk. Det skal lages en StrålevernInfo om dette rettet til hhv røntgen- og nukleærmedisinske avdelinger.

2.06 Strålevernets kvalitetssikringsmandat innen strålebehandling (KVIST) og mammografi skal videreføres. Strålevernet vil i nært samarbeid med fagmiljøene i

---

stråleterapi starte utvikling av nasjonale planer for ulike grupper av kreftdiagnoser, og se spesielt på dosimetrien ved implantater av strålekilder (brachyterapi).

Det skal lages en generell mal for nasjonale handlingsprogram i stråleterapi som publiseres som strålevernrapport og presenteres på norsk stråleterapimøte i Ålesund i mars 2006. Malen skal testes ut på to diagnosegrupper, og vil deretter kunne tilbys de andre nasjonale faggruppene i Onkologisk Forum. Det er nedsatt to arbeidsgrupper for lungekreft og mage-tarm kreft med utspring i tilsvarende nasjonale faggrupper der KVIST gruppen ved Strålevernet er representert. Det er også innledet samarbeid med norsk urologisk kreft gruppe for å etablere en arbeidsgruppe for strålebehandling ved urologisk cancer. Totalt beregnes 5-6 møter i 2006. KVISTs rolle blir å støtte arbeidsgruppene med praktisk arbeid som litteratursøkning, skriving og møtearrangement, og tilby publisering i Strålevernets rapportserie på web av nasjonale handlingsprogrammer i stråleterapi. Strålevernet vil avstemme arbeidet med handlingsprogrammer i stråleterapi med Sosial- og helsedirektoratets tilsvarende mandat med handlingsprogrammer innen kreftbehandling mer generelt, og delta i SHDir's referansegruppe. På stråleterapimøtet i Ålesund blir det tilrettelagt for en "workshop" der onkologene blir trent i å tegne inn målvolum rundt tumor ved doseplanlegging. Det er tatt kontakt med Norsk Onkologisk Forening og Den Norske Lægeforening med forslag om å etablere Norsk Stråleterapimøte som et ikke-obligatorisk kurs i spesialistutdanningen i onkologi.

Strålevernet skal ha et spesielt fokus på dosimetrien i strålebehandling av livmorhalskreft (brachyterapi). Ulike metoder for verifisering av gynekologiske implantater skal utredes, sammen med de dosimetriske konsekvensene av ulike applikatorrekonstruksjonsteknikker. Arbeidet skal resultere i en publikasjon i internasjonalt tidsskrift.

Mammografiprogrammet (MP) feirer 10 års jubileum i 2006. Sammen med implementering av strålevernforskriften i helseforetakene, markerer dette et behov for en evaluering av Strålevernets engasjement i programmet. Strålevernet skal i 2006 gjøre statuskontroll på alle mammografiapparater i MP, men også vurdere innholdet i kontrollene opp mot mer prosjektrettede og koordinerende FoU-aktiviteter, for å møte konsekvensene av implementering av digital teknologi i MP. Strålevernet kartlegger nå kontinuerlig stråldoser fra alle screeningenetene, og skal i 2006 sammenligne pasientdoser med analog og digital teknikk. Basert på disse dataene vil vi i samarbeid med Kreftregisteret forberede et prosjekt for samlet vurdering av strålerisiko til kvinner i mammografiprogrammet.

2.07 Strålevernet skal i tilknytning til bygge- og renoveringsprosjektet vurdere utskiftingen av bestrålingsanlegg med Co-60 kilde som brukes til dosestandardisering i stråleterapi. Anlegget vil være lukket store deler av 2006, og arbeid med dosimetri ute i stråleterapiavdelingene skal prioriteres.

Det skal laget en kravspesifikasjon for utskifting av det 43 år gamle bestrålingsanlegget "Gammatron" som med sin Co-60 kilde er basis for all dosimetri i norsk stråleterapi. Det skal utredes hvordan dette kan gjøres på en praktisk og kostnadseffektiv måte samtidig som at HMS aspektene ivaretas, og med henblikk på å opprettholde det internasjonalt godkjente kvalitetssystemet som er utviklet for laboratoriet.

Strålevernet skal kartlegge dosimetrien ved stråleterapisentra med ionisasjonskammere og vannfantom, og sammenligne med publiserte resultater fra 2001 (Strålevernrapport 11:2003). Det skal også utvikles et postbasert system for dosimetrirevisjoner basert på aminosyren alanin. I løpet av 2006 skal alle stråleterapisentrene besøkes og alle strålefeltene på alle lineærakseleratorer skal måles opp. Alanintablettene leses av via et samarbeid med Universitetet i Oslo.

2.08 Strålevernet skal fortsette innsamling av informasjon om prosedyrer og protokoller på barnerøntgen og sammenstille dette i nordisk regi. Strålevernet skal videreføre samarbeidet med andre helsemyndigheter med sikte på å få til en mer automatisk innhenting og rapportering av data fra virksomhetene. Det skal derfor lages krav- og systemspesifikasjon for virksomhetsrapportering i stråleterapi, og utredes hvordan leverandører i helsesektoren kan bidra til en mer automatisk innhenting av radiologiske aktivitetsdata.

Etter at krav- og systemspesifikasjon for virksomhetsrapportering i stråleterapi er utarbeidet i samarbeid med KITH (Kompetansesenteret for IT i helsesektoren) skal det innhentes tilbud på web- og databaseløsninger som vil forenkle Strålevernets sammenstilling og kvalitetssikring av data. Rapporteringsskjema skal revideres og utprøves under innsamling av virksomhetsdata for 2005 fra sykehusene. Det skal også sammen med KITH og stråleterapisentrene gjennomføres forprosjekt for forenklet utplukking av virksomhetsdata fra sentrenes databasesystemer. Ulike typer kvalitetsindikatorer som kan utarbeides på grunnlag av virksomhetsdata vil da bli vurdert. Strålevernet skal også bearbeide og publisere nordiske resultater fra innsamling av virksomhetsdata for brachyterapi.

Strålevernet skal gi innspill til Nasjonal IKT, leverandører av ulike typer røntgenapparater (vanlig røntgen, CT, mammografi) og leverandører av radiologiske informasjonssystemer (RIS) om hvordan strålevernforskningens krav om doseregistrering innen radiologi kan implementeres i helsevesenet, der alt utstyr og informasjon etter hvert er i digital form. Strålevernet har kontrakt under et EU prosjekt i tidsrommet 2005-2007 koordinert av UK (EC Contract Ref: TREN/H/NUCL/SO7.39241 DOSE DATA MED). Prosjektet skal gi anbefalinger til hvordan man på nasjonalt plan kan samle informasjon om omfang av røntgenundersøkelser og dose knyttet til undersøkelsene for beregning av samlet dose til befolkningen. Spørsmålet om elektronisk datahøsting fra sykehusenes RiS vil bli reist i dette forumet, og i tilknytning til Europacs konferansen i Trondheim (15.-17. juni 2006).

2.09 Strålevernet skal arbeide med oppfølging av arbeidsgruppens rapport om forvaltning knyttet til høyspentanlegg. Dette vil omfatte oppfølging mot myndigheter, kraftbransjen og publikum.

Strålevernet deltar i en arbeidsgruppe for oppfølging av rapporten. Vårt informasjonsarbeid skal styrkes gjennom bla. å oppdatere nettsidene og jobbe for å få bransjen til å følge opp sin informasjonsplikt

2.10 Strålevernet skal intensivere arbeidet med å fase ut gamle solariemodeller som ikke lenger er tillatt, i samarbeid med kommunene og solariebransjen.

Det etableres rutiner for informasjon om dette fra tilbakemeldinger på meldinger om solarievirksomhet. Oversikt finnes på nettet med opplysning om hvilke modeller det gjelder. Videre vil Strålevernet i 2006 støtte kommunene i deres tilsynsarbeid gjennom rådgivning, kurs og noe deltagelse på tilsyn.

2.11 Strålevernet skal delta i et internasjonalt prosjekt om barns mobilbruk og risiko for hjernesvulst, forutsatt finansiering.

Strålevernet deltar i arbeidet med søknader nasjonalt og internasjonalt.

4.3 God beredskap

Hovedmål 3	Internt		Ekstern	
	Uker	Tusen	Uker	Tusen
Drift - felles				
Direktør og stab	21	15		
Plan og administrasjon				
Beredskap og miljø	189	4 540	80	4 252
Strålevern og sikkerhet			2	25
Total	210	4 555	82	4 277

3.01 Kriseutvalgets langtidsplan for oppgradering av atomberedskapen skal følges opp, herunder bl.a. ferdigstilling av nytt automatisk målenettverk og videreutvikling av prognoseverktøy, kommunikasjonsverktøy og måleberedskap. Helsemyndighetenes plan for beredskapstiltak skal videreutvikles, bl.a. gjennom samarbeidet med Ullevål universitetssykehus vedrørende landsfunksjonen innenfor ABC-området.

Det skal arrangeres møter og seminar for Kriseutvalget og faglige rådgivere og ett seminar for beredskapsorganisasjonen. Den nasjonale beredskapen skal oppgraderes ved gjennomføring av tiltak som beskrevet i Kriseutvalgets langtidsplan. Strålevernet etablerer nytt varslings- og overvåkningsnettverk i 2006. Kriseutvalgets beslutningsstøttesystem ARGOS, med prognoser og datainnsamling, vil driftes og videreutvikles. Strålevernets kommunikasjonssystem for atomberedskapsorganisasjonen vil bli implementert og videreutviklet. Arbeid med forbedrede varslingsystemer vil bli videreført. Kartlegging av nødvendige prosedyrer for beredskapsmålinger påbegynnes og arbeidet med å sikre dataflyt i beredskapssituasjoner styrkes. Det pågående samarbeidet med Meteorologisk institutt om utvikling av atmosfæriske spredningsmodeller skal videreføres.

Gjensidige forventninger til samarbeidet med Ullevål US skal fortsatt klargjøres og ses i forhold til behovet for forsvarlig strålemedisinsk beredskap basert på nasjonale trusselvurderinger. Strålevernet skal bidra med kunnskap og retningslinjer basert på veiledning fra internasjonale organisasjoner, og være kontaktpunkt og søke bistand internasjonalt i tråd med nordiske og internasjonale avtaler og konvensjoner. Strålevernet vil også bistå med strålevernkompetanse. Strålevernet skal videreføre sitt arbeid med rådgivning, øvelser og informasjonsmateriell rettet mot helsetjenesten, samt delta i nasjonale helseberedskapskonferanser. Strålevernet vil følge opp sin rolle i Helseberedskapsrådet. Det skal arbeides med informasjon vedrørende jodprofylakse til kommuner og fylker basert på innspill fra helsetjenesten tidligere år, samt utarbeides en faglig publikasjon. Det skal planlegges for bruk av tablettene som finnes på sentralt lager, samt at Strålevernet allerede inneværende år ønsker å tenke fram mot eventuell ny innkjøpsrunde, i samarbeid med Sosial- og helsedirektoratet.

Det vises for øvrig til eget brev fra Helse- og omsorgsdepartementet og vedlegg 3.

3.02 Strålevernet skal opprettholde og trene operativ krisehåndteringsevne bl.a. gjennom bruk av mobilt målelaboratorium, test av mobile målesystemer, møter, seminarer og øvelser. Det sivilt-militære samarbeidet skal videreutvikles, spesielt knyttet til arbeidet med mobile målinger.

Strålevernet vil videreføre samarbeidet med Forsvaret om bruk av store detektorsystemer i militære helikoptre og fly. Plan for annet sivil-militært samarbeid vil bli utarbeidet, spesielt overfor LDKN og Kystvakten.

Ulike nasjonale og internasjonale øvelser skal utnyttes for å videreutvikle beredskapen. Strålevernets krisehåndteringsplan skal videreutvikles, bl.a. med et kvalitetssystem og tilbakeføringer av erfaringer fra øvelser og hendelser. Det skal gjennomføres varslingsøvelser for sentralt og regionalt nivå. Beredskapssamarbeidet med fylkesmennene skal videreføres, bl.a. med etablering av et nytt opplegg for kompetanseheving og arbeid med revisjon av regionalt planverk.

Det skal etableres rutiner for drift, opplæring og rullering av personell, transport og bruk av mobilt laboratorium.

3.03 Trusselbildet skal løpende oppdateres, særlig med hensyn til terrortrussel, men også med hensyn til utviklingen i kjernekraftsektoren. Anløp av reaktordrevne fartøy i norske havner krever fornyet gjennomgang av regelverk og beredskap.

Det påbegynte arbeidet med ny trusselvurdering skal ferdigstilles og forelegges Kriseutvalget med rådgivere i 2006. Se for øvrig pkt. 3.06

3.04 Strålevernet skal følge opp sin ledende rolle i videreutviklingen av en bedre internasjonal beredskap ved atomulykker og strålingsulykker, i henhold til IAEAs langsiktige internasjonale aksjonsplan for 2004–2009. Strålevernet skal videreutvikle beredskapssamarbeidet med Russland og Storbritannia med sikte på å etablere lavere varslings terskel, felles øvingsaktivitet og informasjonsutveksling om beredskapsordninger og anlegg. Strålevernet skal bidra til gjennomføring av Nordisk helseberedskapsavtale, herunder bidra til bedre og mer harmonisert beredskap i regionen. Nordisk helseberedskapssamarbeid intensiveres i Norges formannskapsperiode i Nordisk ministerråd (2006).

Statens strålevern har formannskapet i den internasjonale koordineringsgruppen for atomberedskap (NCACG som er en forkortelse for National Competent Authorities' Coordinating Group) frem til medio 2007 og vil legge stor vekt på dette arbeidet. Koordineringsgruppen vil i samarbeid med sekretariatet ved IAEA, følge opp implementeringen av "International Action Plan for Strengthening the International Preparedness and Response System for Nuclear and Radiological Emergencies 2004–2009". Spesielt vil det bli lagt vekt på å bidra til å skaffe ressurser til arbeidet fremover, særlig ved å fortsette arbeidet med å rekruttere eksperter (nasjonalt og internasjonalt) slik at alle ekspertgruppene under de to arbeidsgruppene blir tilfredsstillende bemannet. Strålevernet vil også sørge for norske bidrag til implementeringen. Koordineringsgruppen vil avholde nødvendige møter i 2006.

Strålevernet skal fortsette sin deltakelse i relevante arbeids- og ekspertgrupper for å støtte opp under sin ledende rolle i det internasjonale beredskapsarbeidet.

Strålevernet bidrar også med ekspertise til utvikling av NATOs sivile beredskap når det gjelder ulykker eller hendelser der stråling er involvert.

Arbeidet med å etablere en implementeringsprotokoll under den bilaterale varslingsavtalen med Russland som beskriver konkrete prosedyrer for informasjonsutveksling og varslings og som så langt mulig bidrar til å implementere internasjonale anbefalinger på området (herunder lavere terskel for varslings), skal videreføres slik at et utkast foreligger. Bilaterale aktiviteter med ROSATOM og andre relevante myndigheter skal videreføres som avtalt.

Arbeidet med utvikling av varslingsnett (IRIS) i Murmansk og Obninsk i samarbeid med Roshydromet skal avsluttes i år. Et initiativ for å reetablere direkte varslings fra Isbryterflåten i Murmansk skal tas.

Det vil arbeides videre med å forbedre implementeringen av de bilaterale varslingsavtalene, spesielt overfor Storbritannia, men også overfor andre land som Polen og Ukraina.

Innenfor arbeidet med gjennomføring av nordisk helseberedskapsavtale skal vi delta i nordisk samarbeid og møtevirksomhet. Vårt primære faglige fokus er samarbeidet om etablering av tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til biologisk dosimetri innen de nordiske landene.

3.05 Strålevernet skal implementere ny kgl. res. om atomberedskap.

Ny kgl. res. om atomberedskap ventes å bli vedtatt tidlig i 2006 og Strålevernet vil starte implementeringen av denne i atomberedskapsorganisasjonen.

3.06 Strålevernet skal delta i en arbeidsgruppe som gjennomgår forvaltningen ved anløp av reaktordrevne fartøyer og følge opp de vurderingene som arbeidsgruppen fremmer. Arbeidsgruppen har frist 01.04.06 til å avlevere sin innstilling.

Gruppen vil utarbeide prosedyrer for konsesjonsbehandling av anløp av reaktordrevne fartøy i samsvar med mandatet. Dette vil danne basis for fremtidig forvaltning av slike anløp.

4.4 Effektiv strålevernorganisasjon og godt arbeidsmiljø

Hovedmål 4	Internt		Ekstern	
	Uker	Tusen	Uker	Tusen
Drift - felles		15 268		
Direktør og stab	104	940		
Plan og administrasjon	562	150		
Beredskap og miljø	196	765		
Strålevern og sikkerhet	226	810		
Total	1 088	17 933		

I tillegg til det ordinære og faste arbeidet med effektive og optimale infrastrukturtenester, vil det i 2006 bli lagt betydelig vekt på at den faglige produksjonen kan holdes oppe - til tross for at virksomheten drives i provisoriske lokaler i og med at Grini næringspark vil være under ombygging og renovering.

Videre vil det bli nødvendig å delta aktivt på alle nivåer i planleggingen av de nye lokalene for Statens strålevern.

---

5 Administrative forhold

5.1 Økonomisk beredskap, internkontroll

Revidert reglement for økonomistyring i staten og departementets fastsatte nye hovedinstruks for økonomiforvaltningen er implementert i Statens strålevern. I henhold til bestemmelsene vil en ha tilfredsstillende intern kontroll. Den interne kontrollen skal forhindre styringssvikt, feil og mangler slik at blant annet:

- beløpsmessige rammer ikke overskrides og at forutsatte inntekter kommer inn
- måloppnåelse og resultater står i et tilfredsstillende forhold til fastsatte mål og resultatkrav, og at eventuelle vesentlige avvik forebygges, avdekkes og korrigeres i nødvendig utstrekning
- ressursbruken er effektiv
- regnskap og informasjon om resultater er pålitelig og nøyaktig.

5.2 Intern beredskap, sentral krisestøtteenhet, Regjeringens kriseråd

Statens strålevern vil være i stand til å håndtere krise-, katastrofe- og krigssituasjoner med utgangspunkt i egen organisasjons ansvar og ressurser. I dette ligger det at Statens strålevern vil ha rutiner og en høyt utviklet rollebevissthet, både i forhold til departementet, øvrige nivå II-etater i og utenfor sosial- og helsesektoren og den utøvende helsetjenesten, i de situasjoner som kan oppstå.

Når det gjelder forholdet til Regjeringens kriseråd vil virksomheten være todelt i 2006. Gruppen som etablerer Kriserådet vil få en redegjørelse om atomulykkesberedskapen – mandat, sammensetning og virkemidler – dette vil skje i januar. Videre vil det at Kriserådet etableres måtte implementeres i planverket for Kriseutvalget ved atomulykker og tilsvarende for Statens strålevern.

5.3 Miljøledelse

I tillegg til de faglige mandatene fra Helse- og omsorgsdepartementet er Strålevernet et direktorat for Miljøverndepartementet når det gjelder radioaktivitet i det ytre miljø. I forhold til egen virksomhet vil miljøledelse være integrert i organisasjon også i 2006.

På det praktiske plan vil det bli lagt særlig vekt på miljøaspektet ved den gjennomgangen som skjer i forbindelse med bygge- og renoveringsprosjektet – både ved avhending ved utflytting fra Grini næringspark 13 og ved planleggingen av det nye lokalet. Stikkord vil her være energiøkonomisering, kildesortering, resirkulasjon og gjenbruk, miljøvennlige innkjøp og en føring i organisasjonen om særlig påpasselighet i forhold til miljø.

5.4 Fullmakter

Strålevernet vil håndtere budsjettfullmakten og personalfullmakten. Dette innebærer at den delegerte myndighet vil bli utøvd i samsvar med gjeldende lover og regler, gitte retningslinjer og intensjoner for hvordan fullmaktene brukes.

5.5 Føringer på IT-området

Statens strålevern påbegynte et arbeid med et elektronisk kilderegister; dette arbeidet vil fortsette i 2006. Det elektroniske kilderegisteret vil være en database med alle opplysninger av forvaltningsmessig

betydning, jf. strålevernlovgivningens bestemmelser om melding, godkjenning, rapportering mv. Når verktøyet er ferdigutviklet, vil brukerne (pliktojektene) og samarbeidsorganene kunne kommunisere elektronisk med Strålevernet.

Når det gjelder elektronisk handel vil det bli lagt til rette for dette; tilretteleggingen vil skje i harmoni med de tjenester Senter for økonomisk styring tilbyr Strålevernet som kunde.

5.6 Likestilling

Noen parametere i forhold til likestilling, jf. likestillingsombudets vurdering av Statens strålevern 18.november 2005.

Kjønnsfordeling (relativ andel) fordelt på stillingskategorier og nivåer.

Stilling	Kvinneandel (relativ)
Administrative stillinger	0,32
Avdelingsdirektør	0
Direktør	0
Forsker	0,48
Informasjonssjef	1
Leger	0,33
Seksjonssjef	0,83
Tekniske stillinger	0,46

Gjennomsnittlig lønn for kvinner og menn fordelt på stillingskategorier (som relativ andel av gjennomsnittlig avlønning i administrative stillingene - tilsvarende NOK 376' /år).

Stilling	Kvinner	Menn
Administrative stillinger	0,93	1,02
Avdelingsdirektør	-	1,72
Direktør	-	2,11
Forsker	1,00	1,06
Informasjonssjef	1,53	-
Leger	1,66	1,52
Seksjonssjef	1,22	1,16
Tekniske stillinger	0,91	0,94

Andel i deltidsstillinger.

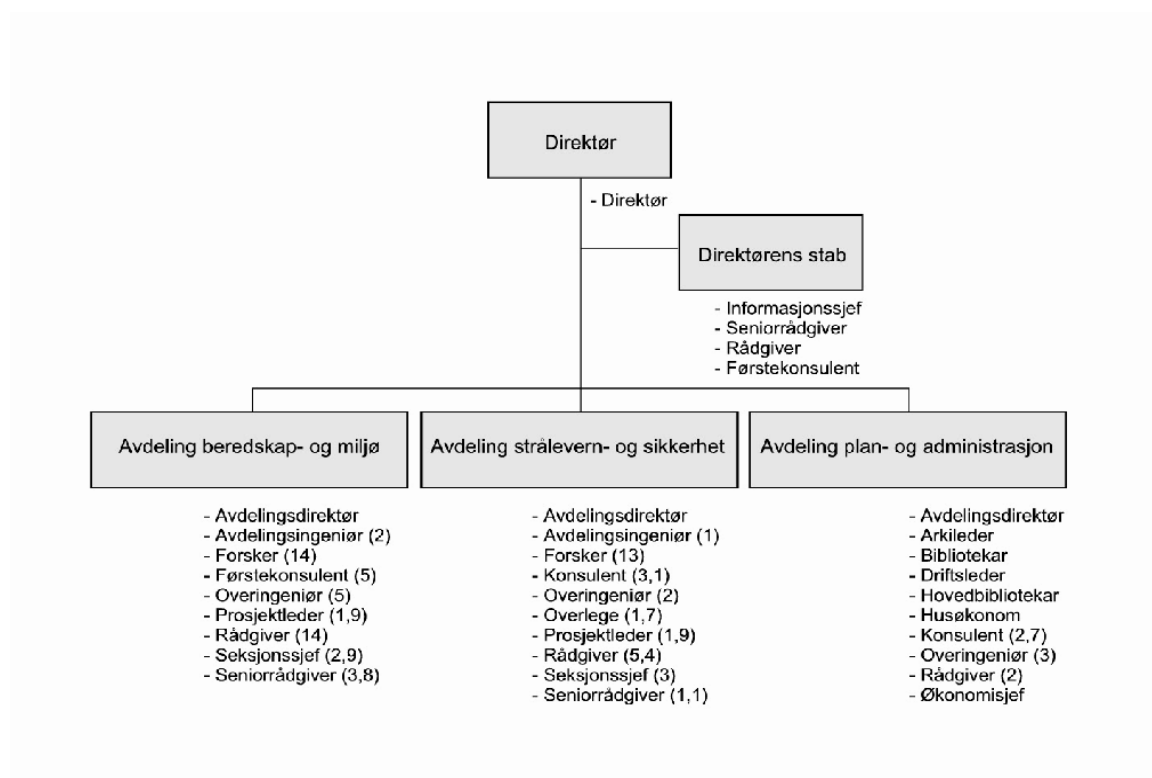
	Prosent
Kvinner	12
Menn	7

Når det gjelder likestilling, vil utfordringene i 2006 særlig være å få utjevnet lønnsforskjellene innenfor hver stillingskategori; virkemidlene vil være å forfordle menn utover *pro rata* ved de lokale lønnsoppgjør samt fortsatt å stimulere kvinnelig forskere til å bygge kompetanse for forskeroppykk.

6 Lønns- og bemanningsoversikt

Kostnadssted/kNOK (brutto)	Post 01	Post 21	Samlet
Direktør og stab	2 410	750	3 160
PoA	6 241	0	6 241
BoM	11 811	6 898	18 709
SoS	15 108	650	15 758
Samlet	35 570	8 299	43 869

7 Plan for rapporteringen til HOD i 2006

Innen	
19. februar	Årsrapport 2005
01. mars	Periodisert budsjett Virksomhetsplan 2006
17. mars (etatsstyringsmøte, vår)	Rapport vedr. budsjett og resultatoppfølging 2005 Statusrapport vedr. økonomiforvaltningen
20. juni	Regnskapsrapport av økonomiske data per 31.05.06 Posterings på andre kapittel enn kapittel 0715 Prognoser Egen vurdering
15. september	Økonomiske data per 31.08.06 Posterings på andre kapittel enn kapittel 0715 Prognoser Egen vurdering Rapport - økonomihåndbok
.september (etatsstyringsmøte, høst)	Resultatoppnåelse pr 30.05.0 Gjennomføring av budsjett 2006 Hovedlinjene for budsjett 2007 Status, økonomiforvaltningen
20. januar 2006	Årsavslutning 2006, samt bidrag til forklaring til statsregnskapet

---

Vedlegg

1 Oversikt over arbeidet for Utenriksdepartementet

Det vises til resultatmål 1.08 – bistand og rådgivning for Utenriksdepartementet.

Oppdrag	Midler (kNOK)
Overordnede oppgaver	7 000
Særlige oppgaver	2 840
Beredskapssamarbeid	1 900
Informasjonsformidling	260
Samlet	12 000

2 Oversikt over arbeidet for Miljøverndepartementet

Det vises til resultatmålene 1.06 og 1.07 – bistand og rådgivning for Miljøverndepartementet.

Oppdrag	Midler (kNOK)
Marin overvåking	
Terrestrisk overvåking	
Samlet	Ikke avklart

3 Oversikt over arbeidet for Helse- og omsorgsdepartementet, kapitel 702 – Helse og sosialberedskap

Det vises til resultatmål 3.01 og flg.

Oppdrag	Midler (kNOK)
Styrking av krisehåndteringsevne i helsetjenesten, beredskap mot atomhendelser og styrking av internasjonalt helseberedskapsarbeid	1 800
Nordisk helseberedskapsavtale	Ikke avklart
Samlet	Ikke avklart

